

EMMA CLINE

VIERAS

SUOMENTANUT CRISTINA SANDU

HELSINGISSÄ KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ OTAVA

Englanninkielinen alkuteos

The Guest

Copyright © Emma Cline, 2023

First published by Random House

Translation rights arranged by Ulf Töregård Agency AB
and The Clegg Agency, Inc., USA.

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2023

Sitaatit Hermann Hessen teoksesta *Siddhartha* suomentanut Aarno Peromies.

ISBN 978-951-1-36940-0

OTAVA
KIRJAPAINO

Keuruu 2023

Hilarylle

1

OLI ELOKUU. MERI oli lämmin, päivä päivältä lämpimämpi.

Alex odotti aallon vetäytyvän ja meni vasta sitten veteen, kah-lasi kunnes oli kyllin syvää sukeltaa. Muutama voimakas veto ja hän oli kaukana siellä, missä aallot eivät vielä murtuneet. Veden-pinta oli tyyni.

Täältä katsottuna hiekka näytti moitteettomalta. Valo – tuo kuuluisa valo – sai kaiken näyttämään hunajaiselta ja lempeältä: Pensasmaisten tammien eurooppalaisen vehreyden, dyynien kuiskivana kuorona liikkuvan heinän. Autot parkkipaikalla. Jopa jäteastian ympärillä parveilevat lokit.

Rannalle levitettyillä pyyhkeillä lojui levollisia lomailijoita. Kal-liin matkalaukun väriseksi ruskettunut mies haukotteli, nuori äiti piti silmällä lapsia, jotka juoksentelivat vesirajaan ja takaisin.

Mitä he näkisivät, jos katsoisivat Alexia?

Vedessä hän oli kuin kuka tahansa. Ei siinä ollut mitään outoa, että nuori nainen ui yksin. Oli mahdoton sanoa, kuu-luiko hän tänne vai ei.

Kun Simon oli tuonut Alexin rannalle ensimmäistä kertaa, hän oli potkaissut kengät jalasta ennen kuin oli astunut hiekalle. Il-meisesti kaikki tekivät niin: matalan puukaiteen juuressa oli pino kenkiä ja sandaaleita. Eikö kukaan vie niitä? Alex oli ky-synyt. Simon oli kohottanut kulmiaan. Miksi joku veisi toisen ihmisen kengät?

Se oli kuitenkin ollut ensimmäinen ajatus, joka Alexille oli tullut mieleen – miten helppoa täältä olisi viedä asioita. Kaikenlaisia asioita. Aitaa vasten nojaavat pyörät. Pyyhkeille vartioimatta jätetyt laukut. Lukitsemattomat autot, sillä eihän kukaan halunnut ottaa avaimia mukaan rannalle. Sellainen järjestelmä oli mahdollinen vain koska ihmiset luulivat olevansa kaltaisensa joukossa.

Ennen kuin Alex oli lähtenyt rannalle, hän oli nielaissut yhden Simonin särkylääkkeistä, jäänne selkäleikkauksesta kauan sitten. Tuttu usva täytti jo hänen mielensä, ympäröivä suolavesi tuntui sekin omalla tavallaan päihdyttävältä. Sydän hakkasi miellyttävästi, tuntuvasti. Miksi sitä meressä tunsi olevansa hyvä ihminen? Hän kellui selällään, hänen vartalonsa liikahdelti edestakaisin, hänen silmänsä painuivat kiinni aurinkoa vasten.

Illalla he menisivät juhliin erään Simonin tuttavan luokse. Tai liiketuttavan – kaikki Simonin tutut olivat liiketuttavia. Juhliin oli vielä monta toimetonta tuntia. Simon tekisi töitä koko loppupäivän, ja Alex olisi omillaan, kuten oli ollut siitä asti, kun he olivat saapuneet tänne – siitä oli melkein kaksi viikkoa. Ei se ollut häntä haitannut. Hän oli käynyt rannalla melkein joka päivä. Popsinut tiensä läpi Simonin särkylääkekatkón tasaiseen mutta huomaamattomaan tahtiin, tai niin hän ainakin toivoi. Ja sivuuttanut Domin aina vain häiriintyneemmät tekstarit, mikä kävi melko helposti. Miehellä ei ollut hajuakaan, missä Alex oli. Alex oli jo blokannut Domin numeron, mutta Dom sai häneen aina yhteyden uusien numeroiden kautta. Alex vaihtaisi numeronsa heti kun saisi siihen tilaisuuden. Tänäkin aamuna Domilta oli sadellut lisää viestejä:

Alex

Alex

Vastaa

Vaikka Alex saikin tekstoreista yhä vatsanväännteitä, hänen ei tarvinnut kuin kohottaa katseensa puhelimesta ja kaikki tuntui olevan hallinnassa. Hän oli Simonin talossa, ikkunat olivat auki kohti rikkomatonta vehreyttä. Dom kuului toiseen todellisuuteen, jonka Alex saattoi kuvitella lakanneen olemasta.

Alex avasi silmät, hän kellui yhä selällään, ja auringon nopea sivallus sai hänet hämmentymään. Hän suoristautui ja vilkaisu rantaa: hän oli kauempana kuin oli kuvitellut. Paljon kauempana. Miten tässä näin oli päässyt käymään? Hän yritti suunnata takaisin, uida kohti rantaa, mutta hän ei tuntunut etenevän ollenkaan, vesi nieli hänen vetonsa.

Hän veti henkeä, yritti uudestaan. Hänen jalkansa potkivat lujasti. Hänen käsivartensa vispasivat vettä. Oli mahdoton arvioida, tuliko ranta yhtään lähemmäksi. Uusi yritys suunnata suoraan takaisin, lisää turhia vetoja. Aurinko jatkoi porottamistaan, horisontin nauha väreili: koko maisema oli täysin välinpitämätön.

Loppu – tässä se nyt oli.

Tietenkin häntä rangaistiin.

Omituista kyllä kauhu vain haihtui. Se pyyhkäisi hänen lävitseen, katosi melkein heti ilmestyttyään.

Jokin toinen vei sen paikan, jonkinlainen matelijamainen uteliaisuus.

Hän mittaili etäisyyttä, kuulosteli sykettä, arvioi rauhallisesti kaikki pelissä olevat tekijät. Eikö hän ollutkin aina ollut hyvä näkemään asiat kirkkaasti?

Oli aika muuttaa suuntaa. Hän ui rannan suuntaisesti. Hänen vartalonsa otti tilanteen haltuunsa, muisti uintivedot. Hän ei antanut tilaa pienimmällekin epäröinnille. Jossakin vaiheessa vesi pisti vastaan heikommin, ja siten hän alkoi liikkua sen mukana, hän lähestyi rantaa ja oli lopulta niin lähellä, että jalat painuivat hiekkaan.

Hän oli hengästynyt, käsivarsia särki ja sydän hakkasi poukkoillen. Hän oli rannalla kaukana siitä mistä oli lähtenyt.

Mutta – hän oli kunnossa.

Pelko oli jo haihtunut.

Kukaan rannalla ei huomannut Alexia tai edes kääntynyt katsomaan kahdesti. Hänen ohitseen käveli pariskunta, joka etsi hiekan seasta simpukoita päät painuksissa. Kalastussaappaisiin pukeutunut mies kokosi onkea. Rantateltasta soljui naurua. Jos Alex olisi ollut oikeasti vaarassa, joku täällä olisi varmasti reagoinut, joku olisi tullut ja auttanut.

Simonin autoa oli hauska ajaa. Se oli pelottavan herkästi reagoiva, pelottavan nopea. Alex ei ollut vaivautunut vaihtamaan uimapukua yltään, ja nahkapäällinen poltteli hänen reisiään. Jopa melko nopeassa vauhdissa ja ikkunat auki ilma oli paksumaa ja lämmintä. Mitä ongelmia Alexilla oli nyt ratkaistavana? Ei yhtikäs mitään. Ei ollut mitään muuttujia, joita pitäisi laskelmoida, ja särkylääke vaikutti yhä mukavasti. Kaupunkiin verrattuna tämä paikka oli oikea paratiisi.

Kaupunki. Hän ei ollut kaupungissa ja hyvä niin.

Ongelmana oli ollut Dom, tietysti, mutta ei ainoastaan Dom. Jo ennen Domia jokin oli mennyt mönkään. Maaliskuussa Alex oli täyttänyt kaksikymmentäkaksi ilman mitään fanfaareja. Hänen vasempaan silmäänsä ilmaantui aika ajoitin näärännäppy, joka sai silmäluomen roikkumaan epämiellyttävästi. Hän oli yrittänyt peitellä sitä meikillä, mikä oli vain pahentanut tilannetta: näppylä oli tulehtunut uudestaan ja tykittänyt kuukausien ajan. Lopulta hän oli saanut antibioottireseptin klinikalta, jonne ei tarvittu ajanvarausta. Joka ilta hän oli venyttänyt luomiaan ja puristanut lääkevoidetta suoraan silmäkuoppaan. Vasemmasta silmästä oli virrannut tahattomia kyyneleitä.

Metrossa ja jalkakäytävillä, joita oli peittänyt pörröinen vastasatanut lumi, Alex oli alkanut huomata tuntemattomien kat-

sovan häntä tietyllä tavalla. Heidän katseensa viipyili. Ruudulliseen mohairtakkiin pukeutunut nainen tutki Alexia hermostuttavan keskittyneenä ja hänen ilmeensä vääristyi jostakin kasvavan huolen tapaisesta. Mies, jonka ranteet olivat kiristyneet valkoisiksi lukuisien muovipussien kahvoista, tuijotti Alexia kunnes tämä jäi pois metrosta.

Mitä ihmiset näkivät hänen aurassaan, mikä löyhkä hänestä oikein huokui?

Ehkä hän vain kuvitteli sen. Tai sitten ei.

Hän oli ollut kahdenkymmenen saapuessaan kaupunkiin ensimmäistä kertaa. Silloin hän vielä vaivautui käyttämään väärää nimeä, silloin hän vielä uskoi, että sellaiset eleet olivat merkityksellisiä koska ne tarkoittivat, ettei se mitä hän teki kuulunut hänen oikeaan elämäänsä. Silloin hän vielä kirjoitti listoja: Paikat, joissa hän tapasi käydä miesten kanssa. Ravintolat, joissa piti maksaa leivästä ja voista. Ravintolat, joissa tarjoilijat viikkasivat servietin sillä aikaa, kun asiakas kävi vessassa. Ravintolat, joissa tarjoihtiin vain pihviä, pinkkiä mutta mautonta ja paksua kuin kovakantinen kirja. Keskitasoisissa hotelleissa tarjoihtavat brunssit, raakoja mansikoita ja liian makeaa mehua, hedelmälihasta sakeaa. Mutta pian listojen viehäytys haihtui, tai sitten jokin niissä alkoi masentaa häntä, ja niinpä hän lakkasi kirjoittamasta niitä.

Nykyään Alex ei ollut enää tervetullut tiettyihin hotelli-baareihin, ja hänen oli vältettävä tiettyjä ravintoloita. Mistä hyvänsä hänen viehäytysvoimansa muodostuikaan, se oli menetämässä tehoaan. Ei täysin, ei kokonaan, mutta tarpeeksi, että hän tajusi sen olevan mahdollista. Hän oli nähnyt sen tapahtuvan muille, vanhemmille tytöille, joihin oli saapumisensa jälkeen tutustunut. He häipyivät takaisin kotikaupunkeihinsa, takertuivat tavalliseen elämään tai katosivat täysin.

Huhtikuussa: Eräs ravintolapäällikkö uhkasi matalalla äänellä soittaa poliisit, kun Alex yritti veloittaa illallisen entisen asiak-

kaansa tililtä. Liian monet hänen vakioasiakkaistaan lakkasivat ottamasta yhteyttä, oli syy sitten mikä hyvänsä – pariterapiassa ja radikaalin rehellisyysvillityksen tuoksinassa puserretut uhkavaatimukset tai sitten ensimmäiset syyllisyydenpuuskat, joita lasten syntymä vauhditti. Tai ehkä kyseessä oli pelkkä tylsistyminen. Joka tapauksessa hänen kuukausittainen tulovirtansa alkoi huveta hyvää vauhtia. Hän harkitsi rintojen kohotusta. Kirjoitti mainostekstinsä uusiksi ja maksoi kohtuuttoman summan rahaa saadakseen sen hakutulosten ensimmäiselle sivulle. Madalsi hintojaan kerran, sitten uudestaan.

Kuuisataa ruusua, mainokset lupasivat. Kuuisataa suukkoa. Asioita, joita vain hyvin nuoret tytöt haluaisivat kuuisataa kappaletta.

Alex kävi laserhoidoissa: välähdykset sinistä valoa imeytyivät hänen kasvoihinsa hänen tiiraillessaan tummennettujen suojalasiensa läpi kuin vakava avaruuslentäjä. Hän pani hermostuneen taideopiskelijan uusimaan valokuvansa. Opiskelija kysyi lempeästi, voisivatko he vaihtaa palveluksia. Ympäri pojan improvisoitua studiota loikki lemmikkikani, jonka silmät kiiluivat pirullisen pinkkeinä.

Toukokuu: Yksi Alexin kämppäkavereista ihmetteli, miksi heidän bentsonsa hupenivat niin nopeaan. Lahjakortti katosi, sekä jonkun suosikkirannekoru. Vallitsi yksimielisyys siitä, että Alex oli rikkonut ilmastointilaitteen. Oliko Alex rikkonut ilmastointilaitteen? Ei hän ainakaan muistanut rikkoneensa, mutta ei se mahdotontakaan ollut. Vaikutti siltä että kaikki, mihin hän koski, oli tuhoon tuomittu.

Kesäkuu: Epätoivo sai hänet höllentämään otettaan mitä asiakkaiden seulontaan tuli – hän ei vaatinut enää suosituksia eikä valokuvallisia henkilötodistuksia, ja häntä huijattiin useammin kuin kerran. Eräs tyyppi pani Alexin ajamaan takсила John F. Kennedyn lentokenttähotellille, ja vaikka hän oli luvannut maksaa matkan kun he tapaisivat, hän oli vain lakan-

nut vastaamasta Alexin puheluihin. Alex seisoi jalkakäytävällä ja yritti soittaa miehelle uudestaan ja uudestaan, tuuli kiskoi hänen mekkoaan, ja taksikuskit hidastivat katsoakseen.

Ja sitten heinäkuussa kämppäkaverit uhkasivat vaihtaa lukon, jos Alex ei maksaisi vuokratästänsä kahden viikon sisällä, ja sen jälkeen Dom palasi kaupunkiin.

Dom oli ollut poissa melkein vuoden, kyseessä oli ollut vapaaehtoinen maanpako johtuen ongelmista, joista Alex ei halunnut tietää liikaa. Domin kanssa oli aina parempi olla tietämättä liikaa. Hänet oli kuulemma pidätetty – useammin kuin kerran – mutta hän ei vaikuttanut koskaan joutuvan vankilaan, mikä vihjasi epämääräisesti jonkinlaiseen diplomaattiseen koskemattomuuteen, jonkinlaiseen viime hetken väliintuloon, jonka korkea-arvoiset virkamiehet kenties tekivät hänen puolestaan. Kuvitteliko Dom, että joku oikeasti uskoi hänen juttujaan? Dom valehteli enemmän kuin Alex ja ilman mitään syytä. Alex lupasi itselleen, ettei tapaisi enää Domia. Sitten mies tekstasi – joku halusi siis oikeasti viettää aikaa Alexin kanssa, Dom oli ehkä ainut ihminen, joka halusi viettää aikaa Alexin kanssa. Eikä hän enää muistanut, miksi oli pelännyt Domia. Heillähän oli ollut mukavaa? Domhan piti hänestä?

Dom oleskeli asunnossa, jonka kertoi kuuluvan jollekulle kaverilleen. Hän ja Alex joivat huoneenlämpöistä inkivääriolutta. Dom käveli ympäriinsä paljain jaloin ja laski kaikki sälekaihtimet alas. Yhdellä ikkunalaudalla oli rivi tarrojen peittämiä kermavaahtopurkkeja, roskakorin päällä tyhjiä soodavesitölkkejä apteekin muovipussissa. Dom tarkisti puhelimensa vähän väliä. Kun asunnon summeri soi ja soi, hän ei ollut huomavinaan sitä, hihitteli vain, kunnes se lopulta lakkasi. Hän kokkasi neljältä aamulla munakkaan, johon kumpikaan ei koskenut. He katsoivat tosi-tv:tä: ruudulla vanhemmat naiset istuivat ravintolan aurinkoisella terassilla imien ahnaasti jääteetä.

Naisten keskustelu kävi kuumana, kasvoilla oli dramaattiset naamiot. ”En minä ikinä noin sanonut”, tummahiuksinen ruikutti.

”Oletko katsonut tätä joskus?” Dom kysyi irrottamatta katsetta tv:stä. Hän heijasi sylissään pehmopingviiniä, hypisteli sen kiiltäviä nappisilmiiä.

Ruudulla nainen nousi seisomaan niin, että tuoli kaatui. ”Sinun seurasi on myrkyllistä”, hän kiljui. ”Myrkyllistä”, hän toisti keskisormi ilmaa halkoen. Hän marssi tiehensä raskaasti hengittäen, ja kameramies joutui peruuttamaan kun hän rynnisti ulos kuvasta.

He katsoivat toisen jakson, sitten kolmannen. Dom makasi pää Alexin polvella ja nuoleskeli huumetta sormistaan. Kun hän vei kätensä Alexin alushousuihin, Alex ei siirtänyt sitä pois. Yhä vain he katsoivat tv:tä. Kaikki ohjelman naiset vihasivat toisiaan, he vihasivat toisiaan niin paljon vain, jotta eivät joutuisi vihaamaan aviomiehiään. Ainoastaan heidän pikku koiransa, jotka räpyttelivät silmiään heidän sylissään, vaikuttivat todellisilta: ne olivat naisten sielut, Alex päätti, pikkuruiset sielut, jotka kipittivät talutushihnoissa naisten perässä.

Kauanko Alex oli viipynyt Domin luona? Ainakin kaksi päivää.

Entä kuinka pian hänen lähdettyään Dom oli tajunnut, mitä oli tapahtunut?

Melkein heti.

Dom soitti hänelle neljä kertaa peräkkäin. Hän ei ikinä soitannut vaan tekstasi. Niinpä Alex tajusi heti mokanneensa. Tekstareita sateli.

Alex

Oot sä vittu tosissas

Mitä vittua

Voitko vaan

vittu

vastata

Domin soittaessa Alexilla oli takanaan kymmenen tuntia bentsojen rattoisaa, utuista seuraa. Lämmin haude jäähtyi näärännäpyn jäänteellä, noutoruoka lemusi huoneessa autuaasti näkökentän ulkopuolella. Domin tekstarit olivat vaikuttaneet hauskoilta.

Seuraavana päivänä Dom jätti ääniviestin, hän melkein itki, ja olihan hän ollut ihan tarpeeksi kiva Alexia kohtaan. Melkein kuin ystävä, omalla hullulla tavallaan.

Lopulta Alex vastasi tekstarilla:

en voi puhua just nyt. Mut parin päivän päästä, okei?

Ensin Alex oli olettanut, että jokin ratkaisu ilmaantuisi. Kuten aina. Niinpä hän vain jatkoi Domin välttelemistä. Dom otti yhteyttä melkein joka päivä.

Alex?

Homma kiihtyi. Dom alkoi taas soitella. Jättää ääniviestejä. Hän teeskenteli olevansa kepeällä, jopa vitsikkäällä tuulella, kuin kyse olisi ollut vain vähäpätöisestä väärinkäsityksestä. Sitten rajua heilahdusta vihamielisyyteen, hänen äänensä muuttui aavemaisen psykoottiseksi, ja Alexia alkoi oikeasti pelottaa. Hän muisti sen yhden kerran – edellisenä vuonna. Tai ei, oli siitä jo kauemmin, se tapahtui ennen kuin Dom lähti kaupungista. Silloin Alex heräsi Domin kädet kurkullaan. Katse lukkiutuneena miehen silmiin – Domin käsien ote kiristyi. Domilla oli kasvoillaan kevyen keskittynyt ilme. Alex ei irrottanut hänestä katsettaan, kunnes hän puristi niin kovaa, että Alexin silmät painuivat kiinni ja hän tunsu niiden pyörähtävän kuopissaan.

Alex olisi voinut vaihtaa puhelinnumeroaan, mutta entä ne mainokset, joista hän oli jo maksanut ja joissa oli hänen numeronsa? Hän uskotteli itselleen, että lopulta Dom kyllästyisi. Kaipaisi tuoretta verta.

Mutta sitten yhtenä aamuna Alex oli kotoa lähtiessään nähnyt Domin jalkakäytävällä tien toisella puolella. Siellä Dom viivyteli kädet taskuissa. Se oli Dom, sen täytyi olla. Tai sitten ei. Saattoiko se olla vain sattumaa? Ei Domilla ollut Alexin uutta osoitetta. Yhtäkkiä Alex kävi vainoharhaiseksi. Näärännäppy oli tulossa takaisin. Kämpäkaverit eivät enää tervehtineet häntä yhteisissä tiloissa. He vaihtoivat wifin salasanan. Kylpyhuoneen kaapista katosivat kaikki lääkkeet, jopa ibuprofeeni.

Alexia vaivasi hämmäntävä tunne, että hänessä oli jokin tarttuva tauti.

Se ilta oli ollut ihan kuollut, kukaan ei ollut Alexista kiinnostunut.

Ehkä hänestä huokui pisteliäs, epätoivoinen vaikutelma – ihmiset aistivat kyllä, milloin joku tarvitsi jotakin, heillä oli eläimen vaisto mitä epäonnistumiseen tuli. Alex tarkisti jatkuvasti viestinsä, odotti syöttiä, mutta puhelin syytyi vain Domin tekstareista, joissa tämä tarjoutui tilaamaan Alexille kyydin, houkutteli Alexia tapaamiseen puiston viereiselle metro-pysäkillä. Alex käänsi puhelimen ylösalaisin.

Hän joi parhaillaan toista grogilasillistaan soodavettä – oli parempi olla juomatta ja vain teeskennellä juovansa – kun tiskille muutaman tuolin päähän hänestä istuutui mies. Miehellä oli valkoinen nappikauluspaita, tuuheat hiukset. Yleensä Alex olisi oitis bongannut miehen sellaiseksi, jonka minäkuvaan eivät tietynlaiset yhden yön järjestelyt istuneet. Sellaisiin miehiin ei kannattanut tuhjata voimavaroja. Ehkä oli kuitenkin ollut virhe keskittyä vain välittömimpiin palkkioihin, eiväthän ne olleet vieneet Alexia kovin pitkälle. Hän ei ollut huomioinut turvaa tai pysyvyyttä, jonka tavallinen suhde takaisi. Adrenaliini kiisi hänen lävitseen: tässä oli mies, joka voisi kääntää kaiken pääläelleen.

Kumpi aloitti keskustelun, mies vai Alex? Joka tapauksessa miehen kehotuksesta Alex siirtyi istumaan tämän viereen. Mie-

hen rannekello välkähti, kun hän pudotti puhelimensa suuri-
eleisesti taskuun: Alexilla oli hänen jakamaton huomionsa.

”Minä olen Simon”, hän sanoi.

Hän hymyili Alexille. Alex vastasi hymyyn.

Tässä oli vastaus, varauuskäynti, jonka Alex oli aina arvellut
ilmaantuvan.

Hän veteli kaikista oikeista naruista kuin olisi harjoitellut
juuri sitä hetkeä varten, kuten ehkä olikin. Hän antoi Simonin
tilata itselleen juoman. Nauraessaan hän peitti suunsa kädel-
lään, kuin olisi erityisen ujo. Alex huomasi, että Simon sisäisti
tuon eleen, kuten myös hänen kaksi vaatimatonta valkoviini-
lasillistaan sekä servietin, jonka hän levitti sievistelevästi
syliinsä. Jutteleminen kävi helposti. Alex varmasti näytti Simo-
nista ihan tavalliselta tytöltä. Tavalliselta, nuorelta tytöltä, joka
nautti elämästä kaupungissa. Nautti mutta hillitysti: hän kiel-
täytyi kolmannesta viinilasillisesta, kun taas illallisen jälkeiseen
kahvikupilliseen hän suostui.

Kaikki meni niin kuin piti. Simon pyysi häntä treffeille.
Oikeille treffeille. Ja sitten toisille. Alex lakkasi tapailemasta
muita miehiä. Vältteli tiettyjä ansoja, tiettyjä kaupunginosia.
Hän ei koskaan kutsunut Simonia asunnolleen. Hän lakkasi
vastaamasta myöhäisiin puheluihin. Pisti vastaan halulle viedä
mitään Simonilta: helmikalvosinnappeja tai seteleitä, jotka
Simon jätti yöpöydälle huolimattomiksi mytyiksi.

Milloin asiat alkoivat mennä pieleen – muutaman viikon
kuluttua?

Elokuu oli ihan nurkan takana, Alex vältteli yhä Domia ja
yritti keksiä kenen luona voisi kuokkia, jos – kun? – hänet hei-
tettäisiin ulos. Asunnonavaimet katosivat hänen käsilaukus-
taan – vai ottivatko kämppäkaverit ne takaisin haltuunsa? Hän
odotti koko yön ulkoportailla, kun kämppäkavereista kivoin tuli
vihdoinkin kotiin myöhäisestä työvuorostaan. Hänen kasvonsa
synkkenivät kun hän näki Alexin, niihin aikoihin kaikki tuntui-

vat reagoivan niin. Poika sentään päästi Alexin sisälle suihkuun, vaikka ei antanutkaan hänen jäädä pidemmäksi aikaa.

Sitten Simon oli pyrähtänyt paikalle ja tarjonnut pelastusta.

Simonin talo Hamptonsissa. Hänestä olisi ihanaa, jos Alex viettäisi elokuun siellä hänen kanssaan. Alex voisi viipyä koko kuukauden. Simon järjesti aina kivat Labor Day -juhlat syyskuun ensimmäisenä maanantaina – Alexilla olisi varmasti hauskaa.

Alex häipyi asunnosta maksamatta vuokratästejään. Hän jätti osittaiseksi maksuksi suurimman osan vanhoja vaatteitaan sekä kaikki halvat lastulevystä tehdyt huonekalut. Hän ei vastannut kämppäkavereidensa puheluihin ja tekstareihin, blokkasi Domin numeron. Lopulta Dom luovuttaisi. Kukaan, joka kuului siihen mitä Alex alkoi jo pitää vanhana elämänään, ei tiennyt Simonista eikä Alexin uudesta olinpaikasta – kuten ei myöskään kukaan, jota Alex oli loukannut, enemmän tai vähemmän vakavasti.

Hän oli kadonnut – se oli käynyt helposti.

Hän viettäisi loppukesän täällä Simonin kanssa, ja sitten syyskuussa – Simonilla oli asunto kaupungissa. Heillä oli ollut jo puhetta, että Alex muuttaisi miehen luokse. Aina kun Simon mainitsi mahdollisen tulevaisuuden, Alex laski katseensa; muuten hänen epätoivonsa kävisi liian selväksi. Simon uskoi yhä, että Alexilla oli oma asuntonsa, ja hyvä niin. Alexin oli pidettävä yllä riippumattomuuden vaikutelmaa, annettava Simonin tuntea, että tällä oli ohjat käsissä. Juuri nyt tärkeintä oli itsehillintä.

Simon.

Hän oli kiltti ihminen, enimmäkseen.

Hän oli näyttänyt Alexille puhelimestaan vanhoja valokuvia. Hän oli ollut komea ja hänen kasvonsa olivat olleet ahaat. Nyt hän oli viisissäkymmenissä, mutta hänen hiuksensa olivat

yhä tuuheat ja hän oli hyvässä kunnossa. Se johtui ruijanpallaksesta, jota hänen pakkasensa pursuili, valkoisista paloista, joita hän grillasi niin runsaan sitruunan kera, että Alex tunsi suunsa tykyttävän. Simonilla oli valmentaja, joka kytki hänet elektrodeihin, joiden sähköiset impulssit kiristivät hänen lihaksiaan. Valmentaja kannusti Simonia myös kokeilemaan kaikenlaisia ammattiterveiden ihmisten uutuuksia, kuten kylmäallaspuhahduksia ja sisäelinten syömistä. Simon ylläpiti psykoottisen tarkkaa kuria koska uskoi, että vähäisinkin lipsahdus johtaisi katastrofiin. Ja luultavasti hän oli oikeassa. Toisinaan hänen itsehillintänsä säröili: hän istui sohvalla maapähkinävoipurkkeineen ja söi purkin pikkutarkan huolellisesti tyhjäksi, nuoli lusikan puhtaaksi yllättävän vaaleanpunaisella kielellään. Sitten hän tuijotti kaavittuun purkkiin surullisena, kuin näkemästään loukkaantuneena.

Simonilla oli tytär, joka ei asunut hänen kanssaan, sekä ex-vaimo joka asui toisella puolella maata. Heidän välillään ei vallinnut kaunaa, sen vaikutelman Alex oli saanut. Simon meni aina toiseen huoneeseen, kun puhui tyttärensä kanssa puhelimessa. Carolinella oli rikkaan tytön tummat kiiltävät hiukset, huolitellut kulmakarvat ja ainoastaan kuivapesun sallivia vaatteita. Hän oli niitä rikkaita tyttöjä, joita ei voinut kuin sääliä, koska he saattoivat ostaa kaiken paitsi kauneuden. Alex oli nähnyt Carolinen vain valokuvissa, hän oli laiha tyttö joka puristi aina kyynärpäitään ja näytti rypistävän otsaansa jopa hymyillessään. Hän halusi epätoivoisesti laulajaksi. Alex uumoili tytölle surullista tulevaisuutta, mutta se oli kaikei pelkkää projektiota.

Simonin talo idässä oli melko lähellä merta. Olohuone oli kuusi metriä korkea, ja sen kattoa leikkasivat parrut. Lattia oli kiillotettua betonia. Seinillä oli isoja maalauksia, jotka jo pelkän pinta-alansa perusteella vihjasivat korkeaan hintaan. Simonin erityisalaa oli taidemyynti, ja Alex työsti kasvoilleen mielteliään ilmeen joka kerta kun Simon näytti hänelle JPEG-formaattiin

tallennettuja kuvia tai kun he menivät illalliselle jonkun keräilijän luokse. Toisinaan Alex yritti arvata jonkin teoksen hinnan tai sen mitä Simon ehkä sanoisi, kun he olisivat kahden. Mutta hän ei ikinä arvannut oikein – taustalla vaikutti niin monia näkymättömiä tekijöitä. Ehkä samankaltainen työ oli myynyt huonosti edellisillan huutokaupassa. Ehkä taiteilija oli käyttänyt helposti hajoavia materiaaleja, mikä teki työstä niin herkin, ettei vakuutus kattaisi sitä. Tai jos työn oli aiemmin omistanut joku ei-toivottu ihminen – vastainnostunut keräilijä jolla ei ollut tarpeeksi kokemusta, tai teknoalan toimitusjohtaja jota keskusrikospoliisi tutki – se saattoi jotenkin pilata työn. Työn arvo perustui monien tekijöiden verkostoon, ja nuo tekijät olivat jatkuvassa liikkeessä. Joskus työ oli pelkkä työn idea, olemassa vain valokuvana, jota keräilijät lähettelivät sähköpostitse yrittäessään myydä eteenpäin jotakin ostamaansa ennen kuin olivat nähneet sitä omin silmin.

Tässä suhteessa Alex ja Simon olivat melko samanlaisia: molemmat pelasivat peliä, jossa piti vakuuttaa toiset siitä, miten arvokas jokin oli.

Kuluneet viikot olivat sujuneet mukavasti. Simonin elämään oli ollut helppo solahtaa: sen muoto ja tavat olivat niin yksityiskohtaiset, että Alexin oli täytynyt vain antautua. He kävivät Simonin kavereiden luona illallisilla, ja näiden assistentit tiedustelivat etukäteen sähköpostitse erityisruokavaliosta. Ei rajoitteita, Alex sirkutti aina vastaukseksi. Se oli koko hänen olemassaolonsa ydin – olla aiheuttamatta pienintäkään hankaus-ta. He kävivät puutarhajuhlissa itikoiden surinan täyttämistä iltapäivinä, Alex vain seisoskeli Simonin puhuessa ja juodessa valkoviiniä, ja Simonin kaverit katselivat Alexia epämääräisesti hymyillen – ehkä he olettivat tavanneensa Alexin joskus aiemmin, sekoittivat Alexin johonkin Simonin toiseen nuorempaan naiseen. Kiva nähdä, he tapasivat sanoa, siinä kyllin turvallinen

ja joustava lause. Toisinaan joku osoitti Alexille kysymyksen: Viihdytkö? Silloin Alex nyökkäsi, vaikka kysyjän katse olikin jo livahtanut takaisin Simoniin. Joskus Simonin ystävät käyttäytyivät holhoavasti, mutta Alex oli jo kauan sitten karaistunut tuntemattomien paheksunnan edessä. Niin monesti hän oli istunut julkisella paikalla vastapäätä puolet vanhempaa miestä, jolla oli hikoileva, paljas päälaki. Hän aavisti muiden tuijotuksen etukäteen ja osasi terästyä sitä varten.

Hänen ja Simonin suhteessa oli kuitenkin kyse jostain muusta. Juhlissa Alex nojautui välillä Simonia vasten ja Simon jatkoi mitä hyvänsä juttua olikaan kertomassa, mutta laski kätensä Alexin alaselälle. Paluumatkalla autossa Simon kertoi kavereistaan, heidän yksityiselämästään ja kätkeytyistä ongelmistaan. Ja Alex tapasi esittää kysymyksiä ja yllättää Simonia, ja Simon, äkisti niin poikamaisen hyvillään, väläytti hänelle hymyn.

Tämä oli totta, hän ja Simon. Tai ainakin se voisi olla totta.

Päiväsaikaan Alex katseli tv:tä lasitetulla kuistilla, lueskeli lehtiä kylpyammeessa, kunnes vesi jäähtyi. Hän kävi yksin rannalla tai ui pihan altaassa. Maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin eräs nainen, Patricia, tuli talolle pesemään pyyhkiä ja siivoamaan. Silloin Alex vietti tunteja paeten huoneesta toiseen tuota äänetöntä, uutteraa siivoojaa, joka suhtautui hänen läsnäoloonsa yhtä ilmeettömästi kuin mihin hyvänsä sotkuun.

Se ei ollut vaikeaa. Mikään siinä ei ollut vaikeaa.

Aina toisinaan Alex nielaisi yhden Simonin särkylääkkeistä kuroakseen päivien löyhät tunnit yhteen, mutta jätti kertomatta siitä Simonille. Alex käyttäytyi mitä moitteettomimmin. Juotuaan hän huuhteli oitis lasin ja laitto sen pesukoneeseen. Hän pyyhki lasista pöydälle jääneen renkaan. Ei viskannut märkiä pyyhkeitä sängylle eikä jättänyt hammastahnatuubia auki. Hän seurasi pummaamiensa pillereiden määrää, jotta ei jäisi kiinni.

Piti huolen siitä, että leperteli Simonin koiran Chivasin kanssa – Simon itse pussasi koiraa kuonolle.

Aina kun Simon tekstasi, että oli melkein valmis töiden kanssa, Alex pärskytti vettä kasvoilleen ja harjasi hampaat. Hän vaihtoi ylleen kalliin, Simonin ostaman T-paidan ja istuutui sitten odottamaan, kuin jokaisen päivän päätteeksi seuraisi ensitreffit.

Joutuiko Simon ikinä odottamaan Alexia, ennakoimaan hänen saapumisiaan?

Ei, mutta entä sitten?

Myönnytykset olivat pieniä, jos otti huomioon, mitä Alex sai niistä vastineeksi.

Alex ei ollut tietenkään kertonut Simonille Domista. Oli paljon sellaista, mitä hän ei ollut kertonut Simonille. Jo varhaisessa vaiheessa Alex oli tajunnut, että oli ehdottoman tärkeää pitää yllä jonkinlaista etäisyyttä. Paria valhetta. Se kävi helposti, aina vain helpommin. Eikö sitä paitsi kannattanutkin antaa ihmisille mitä he tahtoivat? Keskustelun, joka soljui kuin kaupankäynti – sulava edestakainen liike, jota tosiseikat eivät keskeyttäneet. Useimmat valitsivat mieluiten tarinan. Alex oli oppinut tarjoilemaan sen, vetämään ihmisiä puoleensa esittelemällä heille ihannekuvan heistä itsestään, tunnistettavan mutta kymmenisen astetta todellista vaikuttavamman, kaunistellun version. Alex oli oppinut viittaamaan omiin haluihinsa kuin ne olisivat yhteisiä haluja. Jossain syvällä heidän aivoissaan synapsit räiskyivät ja puksuttivat eteenpäin Alexin ohjaamaan suuntaan. Ihmiset olivat helpottuneita ja kiitollisia saadessaan lokahtaa osaksi jotakin suurempaa, jotakin helpompaa.

Tuntui sitä paitsi hyvältä olla joku muu. Uskoa edes silmänräpäyksen ajan, että kuului johonkin toiseen tarinaan. Alex oli kuvitellut millaisesta ihmisestä Simon tykkäisi ja sellainen ihminen hän kertoi Simonille olevansa. Koko Alexin inhottava men-

neisyys alkoi pyyhkiytyä pois ja vaikuttaa jopa hänestä itsestään täysin epätodelliselta.

Simon uskoi Alexin valmistuneen yliopistosta viime vuonna ja muuttaneen vastikään kaupunkiin. Hän uskoi Alexin äidin olevan taideaineiden opettaja ja isän lukiolaisten jalkapallovalmentaja. Simon uskoi Alexin kasvaneen Keskilännessä. Kerran hän oli kysynyt Alexilta, miksei tämä ollut läheisissä väleissä vanhempiensa kanssa – Alex oli vastannut vanhempiensa kantavan kaunaa, koska hän oli lakannut käymästä kirkossa. ”Voi sinua pikku syntistä”, Simon sanoi, mutta vaikutti aidosti liikuttuneelta ajatuksesta, että Alex oli maailmassa ypöyksin. Ja niin hän olikin. Simon piti Alexia oikeana ihmisenä, tai tarpeeksi oikeana omiin tarkoituksiinsa. Alex puhui mahdollisista jatko-opinnoista, mikä vaikutti tynnyttävän Simonia, viestivän vaatimattomasta elämästä, josta ei kuitenkaan puuttunut halua kehittyä. Kunnianhimoa sanan kevyimmässä merkityksessä.

Rannalta pois johtavalla tiellä oli yhä roinaa, kesämyrskyn jäänteitä, mutta useimmat isot oksat oli viety pois. Ohut auringonvalo pyyhki kaikki muistot, kimmelsi kattojen setripuisilla paruuilla valkeana kuin sokeri.

Kaikki sivutiet näyttivät samanlaisilta. Puunlatvat kohtasivat korkealla luoden onkalon, jonka ajotie välillä leikkasi. Teitä reunusti katkeamaton syvä kesän vihreä, niin tiheään istutettu vihreä, ettei sen toiselle puolelle saattanut nähdä. Talot olivat piilossa pensasaitojen ja porttien takana eivätkä siis tarjonneet suunnistamista helpottavia maamerkkejä.

Alexin ajatukset harhailivat, joten hän ei kiinnittänyt erityisemmin huomiota siihen, mille kadulle oli kääntynyt. Äkillinen liikahdus puiden lomassa sai hänet kääntämään päätään. Ehkä peura. Niitä oli täälläpäin paljon, aina säntäämässä teiden yli.

Auton äänitorvi kiinnitti hänen huomionsa. Auto tuli häntä kohti. Kuski soitti taas torvea, tällä kertaa aggressiivisemmin.

Alex tajusi olevansa yksisuuntaisella kadulla. Liian myöhään. Hän yritti peruuttaa yhdelle ajoteistä, jotta pääsisi kääntymään, ja arvioi kaiketi etäisyyden väärin: hän säikähti ääntä, ennen kuin tajusi sen olevan peräisin hänen autostaan. Tai siis Simonin autosta. Takapuskuri oli osunut johonkin kuuluvasti.

Toinen kuski ei pysähtynyt, ei edes hidastanut.

Ehkä tätä ei olisi tapahtunut, jos Alex ei olisi ollut niin hämmentynyt – meren ristiaallokko, Dom, kipulääkkeiden verho. Hän harjoitteli jo, miten kertoisi asiasta Simonille, laskeskelei, miten lapselliseksi hänen olisi heittädyttävä, jotta Simonin suuttumus laantuisi.

Hän jätti moottorin päälle ja meni tarkistamaan, miten auton oli käynyt. Takapuskuri oli osunut kiviseen tukimuuriin. Yksi auton kirsikanpunaista takavalosta oli haljennut, eikä siitä puuttunut mikään ihan mitätön pala. Alex löysi puuttuvan osan maasta, mutta se oli enää kourallinen punaista muovia. Uusi osa maksaisi ehkä viisisataa dollaria, pahemminkin olisi voinut käydä. Toisaalta tällaisista hienoista autoista oli mahdoton tietää, niissä kun oli oma erityinen mekaniikkansa ja erikoisosaensa. Ulkomailta tilattava maali. Onneksi puskuri oli vain hieman rutussa. Alex katseli ympärilleen kuin jostakin voisi olla tulossa apua, joku joka ottaisi tilanteen haltuunsa.

Simon harmistuisi, auto oli hänelle rakas. Ehdoton miinus-piste Alexille.

Muuten auto vaikutti olevan kunnossa, vaikka sitä silmäillessään Alex pitikin katseensa hieman epätarkkana – niin oli parempi, jotta hän ei tunnustuksen hetkellä olisi tietoinen vahingon koko laajuudesta. Se vaikutti joka tapauksessa vähäiseltä.

Heti kun Alex astui Simonin taloon, hän tunsi kosteuden haihtuvan, ilmastointi keikautti iltapäivän omaan erilliseen todellisuuteensa. Päivä pyyhkiytyi pois.

Simonin toimisto sijaitsi samalla tontilla mutta erillisessä

rakennuksessa – ikkunasta Alex erotti pyörivän kattotuuletti-
men, mikä tarkoitti, että Simon oli työn touhussa. Hyvä niin.
Alex ei ollut vielä valmis kohtaamaan miestä, hän oli liian her-
mona.

Älä ajattele autoa, älä ajattele Domia, älä nimeä tätä uutta
kauhun tunnetta.

Nopea pulahdus, hän päätti.

Takapihalle johtava verkko-ovi oli asennettu niin, että sitä
oli mahdoton paiskata; se sulkeutui Alexin takana hidastetusti
ja ääneti.

Lori, Simonin assistentti, istui uima-altaalla pöydän ääressä
kaksi puhelinta edessään. Hän asui tunnin matkan päässä jos-
sakin halvemmassa kaupungissa, heräsi ennen auringonnousua
ja ajoi Simonin luokse. Hänellä oli vasemmassa kyynärvarressa
ruusutatuointi ja kotona avopuoliso, nainen, joka joskus heitti
hänet töihin mutta ei tullut koskaan ulos autosta. Muiden vel-
vollisuuksien lisäksi Lori oli vastuussa Chivasista, Simonin
koirasta. Lori yritti sinnikkäästi opettaa Chivasia käyttämään
pikkuista retkireppua, jotta tämä voisi kantaa vesipulloa käve-
lyillä. Jokaisen kävelyn päätteeksi Lori istui tunnin lattialla jalat
ristissä, silmät sirrillä ja kävi Chivasin turkkia läpi punkkien
varalta. Hänen katkeamaton huomionsa väreili melkein eroot-
tisen puolella.

”Tämä on kaikkien aikojen pahin punkkikausi”, Lori oli
todennut monta kertaa. ”Punkkeja on kaikkialla. Peurat ihan
kuhisee niitä.”

Nyt Chivas räksytti väsymättä univormupukuiselle mie-
helle, joka kyykki ruohikolla huoltamassa kaasugrilliiä Labor
Day -juhlaa varten. Kun koira hyppäsi miehen selkää vasten,
tämä kääntyi katsomaan Loria avun toivossa. Lori ei sanonut
mitään.

Nurmikolla Alex huomasi pari kuoppaa, jotka Chivas oli saa-
nut aikaan maaoravia jahdatessaan. Simon harmistuisi, vaikka

hän rakastikin koiraa – ei välittänyt sen vetisistä sinisistä silmistä, sen kuonoa koristavista vaaleista rakkuloista.

Alex levitti yhden isoista rantapyyhkeistä metallituolille ja veti tuolin aurinkoon. Hän tunsi liikkuvansa tavanomaiseen tahtiin, tekevänsä tavanomaisia asioita.

”Oliko rannalla kivaa?” Lori kysyi hädin tuskin katsettaan kohottaen.

Alex tiesi, että häntä ennen oli ollut muita nuoria naisia, joilla oli viikonloppulaukut ja toiveikkaat, tunnolliset vartalot, muita naisia, jotka lipuivat keittiöön aamukymmeneltä juomaan heille keitettyä kahvia, kiskoivat puuvillaisia huonosti istuvia alushousuja pakaroidensa välistä ja hakivat Simonia katseellaan. Hoikkia tyttöjä syömässä jogurttia seisaaltaan pelkkä aluspaita yllään. Alex oli kuitenkin pärjännyt heitä kauemmin, siirtynyt toiseen, pysyvämpään todellisuuteen. He olivat haamuja; hän oli todellinen. Alex asui täällä; hänen vaatteensa olivat kaapissa. Ainakin loppukesän. Lorin mielipiteet eivät enää uhanneet häntä.

”Tosi kivaa.” Alex pakottautui hymyilemään, pakottautui katsumaan Loria silmiin. Oli vaikea sanoa, miten paljon Lori häntä oikein paheksui. ”Merivesi oli täydellistä.”

Ennen kuin Alex meni altaaseen, hän venytteli niin pitkään, että tunsi Lorin katselevan. Aistiko Lori, että jokin oli pielessä?

Alex sukelsi veteen.

Allas oli kapea mutta pitkä, täydellinen uintikierroksille, joita Simon suoritti päivittäin maanisen keskittyneesti. Hän kertoi Alexille treenaavansa niin paljon koska oli eurooppalaisessa kauppakorkeakoulussa opiskellessaan lihonut kaikista hampurilaisista – se oli ainut ruoka, jota hän osasi tilata. Siitä lähtien hän oli vältellyt lihomista pakkomielteisesti. Hän heräsi aamu-kuudelta kuntoilemaan laitteella, jossa kiipesi kahdeksankymmenen porrastasanteen verran, suuntasi sitten altaaseen ja ui kuumeisesti, kunnes aurinko nousi.

Kaikista aamuisista uintitreeneistään huolimatta Simon oli keho uimari, ja hänen tekniikkansa oli niin pinttynyt, ettei hän tulisi koskaan kehittymään.

”Entä jos yrittäisit näin”, Alex oli ehdottanut ensimmäisenä päivänään täällä. Hän oli näyttänyt Simonille uintityylin, joka helpottaisi kuormitusta miehen ongelmallisella selällä. ”Se vähentää painetta.”

Simon ui hetken aikaa Alexin ohjeiden mukaan aiemmat hurjat vetonsa hilliten, mutta palasi sitten vanhaan tyyliinsä.

”Teet sen taas”, Alex sanoi ja suuntasi veden halki kohti Simonia. ”Anna kun minä näytän.”

”Ei tarvitse”, Simon töksäytti ja ravisti Alexin käden irti.

Alex pakottaui naurahtamaan. Hän istuutui altaan portaille. Simon jatkoi uimista, vesi vaahtosi hänen jäljessään. Miten paljon energiaa hän kuluttikaan. Simon sanoi Alexille jotakin, mutta Alex teeskenteli, ettei kuullut. Hän muodosti kämmenillään maljan ja keräsi vedenpinnalla kelluvat lehdet, repeytyneet kukat. Hän teki niistä määrän pinon altaan betonireunukselle ja siisti sen hajamielisesti. Siinä uusi tiedonmuru arkistoitavaksi – Simonia ei tule oikaista. Alex poimi altaasta mehiläisen tarttumalla sen kalvo-maiseen siipeen ja lisäsi sen muiden kuolleiden asioiden pinoon.

Kuka ne siivoaisi? Ei hän vaan joku muu.

Muutaman vauhdikkaan altaanmitan jälkeen Alex jäi selälleen kellumaan. Hän saattoi kuulla sydämensä hakkaavan. Hän hengitti sisään ja laski neljään, piti ilmaa keuhkoissa toiset neljä, hengitti ulos ja laski taas neljään. Suoraan hänen yläpuolellaan oli pilvetön taivas, sininen näytti siltä kuin se olisi vedetty tiukalle. Valtatien toisella puolella oli lentokenttä – pieni kone kaarsi hänen näkökenttensä poikki, hidasti valmistautuessaan laskeutumaan.

Alex oli lentänyt kerran helikopterilla, Simonin kanssa matkalla tänne. Melu oli ollut korviahuumaavaa kuin sotaelokuvissa,